

ærede Medlem Attest for, at hans Udtalelser ere prægede af stor Klarhed og Logik, og han fremtidig vil citere dette som et Udtryk for min Opfattelse af hans Argumenter, saa vil jeg dog bede ham om at læse dette i Sammenhæng med de øvrige Bemærkninger, som jeg yderligere har at tilføje. Spørgsmaalet om Landstingets Nejret, gentager jeg, ligger her aldeles ikke for; det er en fuldstændig Misforstaaelse. Det, her er Tale om, er en Overenskomst og Forstaaelse, som er opnaaet netop derved, at man fra hver Side har sagt ja til Bevillinger, som man havde Ret til at sige nej til; derved er der opnaaet Overenskomst mellem Folketing og Regering. Naar nu Landstinget vægrer sig ved at tiltræde denne Overenskomst, er der ikke nogen Modersjæl, som bestrider Landstingets Ret til at gøre dette; selvfølgelig har Landstinget denne Ret. Om det er klogt og forstandigt at bruge den, er en anden Sag; men selve Retten bestrider ingen. Men dette forhindrer ikke, at Folketing og Regering paa deres Side have Ret til at have en anden Opfattelse og at stemme i Overensstemmelse dermed. Spørgsmaalet om en Krænkelse af Landstingets Ret kommer først til at foreligge, naar Landstinget har stemt anderledes, har stemt imod, og Pengene saa blive tagne alligevel; da først er Landstingets Ret krænket. — Hvad der nu vil ske, naar Landstinget vedtager noget andet end det, som Folketinget her vedtager, ja, det ved jeg ikke. Men hvis det skulde gaa til efter den af Landstinget hævdede Statsret, efter den Statsret, hvorpaa Ministeriet Estrup har ført sin Politik, og som de to ærede Medlemmer med Liv og Sjæl have støttet, saa vilde Regeringen uden videre tage disse Penge trods Landstingets Nej. Efter denne Statsret eksisterer der overhovedet aldeles intet, som hedder Landstingets Nejret. Der foreligger her det Tilfælde, som vi saa ofte have hørt omtale: De to Ting have vedtaget hver sin Affattelse af Finansloven; de ere uenige; saa staar Regeringen frit, kan gøre, hvad den vil, kan tage af Statskassen ganske efter eget Lykke. Hvis det nogensinde i Livet kunde være berettiget at ønske at se Nemesis' rammende Haand, saa var det maaste her. Men hvis de to ærede Medlemmer frygte Stæbnens Slag, saa vide de godt, hvor de skulle fly hen; de vide, at de kunne søge deres Tilflugt der, hvor vi andre forgæves søgte vor Tilflugt: under Modstandernes Retsfølelse. De vide meget godt, at dette Ting ikke vil give sit Samtykke til, at vore Modstanderes Ret skulde blive krænket; og de ty ikke mindre trygt til denne Regering, som har afgivet den Erklæring,

at den for sit Bedkommende ikke vil bryde Forfatningen, ikke vil krænke noget af Tingenes Ret. Landstinget staar sikkert og trygt og kan bruge sin forfatningsmæssige Ret saa langt, den rækker. Naar man derfor her beklamerer om, at vi fravige vor Opfattelse, og at vi nu ville gøre det samme mod Landstinget, som det før har gjort mod os, vilde jeg finde dette — skal jeg sige — ret smagløst, hvis jeg ikke snarere betragtede det som et Udslag af en temmelig vidtgaaende Begrebsforvirring.

Hvis nu Landstinget vedtager en anden Finanslov end Folketinget, saa foreligger der, siger man, en uløselig Konflikt mellem Tingene. Nej, aldeles ikke; ikke paa nogen Maade. Efter vor Forfatning foreligger der overhovedet aldrig nogen uløselig Konflikt mellem Tingene, det er simpelthen en Umulighed; hverken efter vor Forfatning eller vel rettere efter nogen Forfatning kan noget saadant indtræde. En Forfatning vil sige en retsordnet Statstilstand, og inden for en Retsorden er der hverken Huller eller Uulseligheder; det er en Selvmodsigelse. En uløselig Konflikt mellem Tingene indtræder først i det Tilfælde, da et af Tingene bryder Forfatningen; det er klart, at naar man gaar uden for Forfatningen, kan Striden ikke længere løses inden for Forfatningen. Naar de to Ting ere uenige om Finansloven, er Løsningen ganske den samme som, naar Taler er om en almindelig Lov: det har simpelthen sit Forblivende ved den lovlige bestaaende Finansret, med andre Ord, man falder tilbage paa en midlertidig Bevillingslov. Saaledes er Retsforholdet efter vor Forfatning og efter alle lignende Forfatninger af samme Art; saaledes har det været anerkendt lige fra Forfatningens Begyndelse, og saaledes er den gældende Ret den Dag i Dag. Hvis det derimod skulde indtræde, at et af Tingene vægrer sig ved at vedtage en midlertidig Bevillingslov, samtidig med at det er givet, at den ordinære Finanslov ikke kan blive vedtagen, da gør dette Ting sig skyldig i et Forfatningsbrud. Men jeg gad nok se, om Wildstaben skulde blive drevne saa vidt denne Gang.

Der er dernæst blevet fremsat en Del Bemærkninger om, hvorledes Landstingets Stilling har været under de nu afsluttede Forhandlinger. Landstinget tilbreds som det besiddent tilbageværende Ting, medens det er os, som rast og hensynsløst ere gaaede paa. Landstinget — siger man — har holdt sig borte til sin Ret, vi andre kræve foruden vor egen Ret oven i Købet et Stykke af Landstingets. Ja, Landstinget kunde ganske vist have taget den Stilling, som vilde have